

Med fokus på ett hållbart företagande

Årets Hållbarhetsrapport är den första som publicerats av koncernen. Syftet är att ge en representativ bild av koncernens aktiviteter inom de områden som omfattas av rapporten samt dess affärsmässiga konsekvenser. Vår målsättning är att rapporten ska fortsätta att utvecklas i linje med GRIs riktlinjer samt vår Uppförandekod.

Omfattning

Redovisningen är baserad på GRIs (Global Reporting Initiative) riktlinjer för hållbarhetsrapportering, version G3. De data som presenteras avser kalenderåret 2008, om inte annat anges. Anläggningar som förvärvats eller nyetablerats under året ingår ej i redovisningen.

Nyckeltal och beräkningar

Informationen som redovisas i rapporten är vald utifrån GRIs kärnindikatorer med syftet att belysa koncernens betydande hållbarhetsaspekter.

Varje produktionsanläggning rapporterar in information enligt koncernens standard för hållbarhetsrapportering. Informationen har därefter granskats av koncernens miljö- och HR-stab. För beräkning av emissioner av växthusgaser används Greenhouse Gas Protocol (GHG Protocol).

Lindabs uppförandekod i korthet

- I varje land som Lindabkoncernen har verksamhet ska landets lagar och förordningar följas.
- Ett korrekt uppträdande krävs i alla kontakter med affärspartners enligt gängse praxis och lagstiftning.
- Koncernens redovisning ska följa redovisningspraxis, vara öppen, relevant, förståelig och i god tid.
- Anställda och styrelsemedlemmar ska i alla sammanhang uppföra sig på ett sätt som inte strider mot koncernens intressen.
- Neutralitet gäller i fråga om politiska partier och kandidater.
- Minimerad miljöpåverkan eftersträvas genom hela produktens livscykel.
- Diskriminering på grund av kön, ras, religion, ålder, funktionshinder, sexuell läggning, nationalitet, politisk åsikt, fackanslutning, socialt eller etniskt ursprung är inte tillåten.
- Aktiviteter utförs med respekt för mänskliga rättigheter.
- Villkor för en trygg och hälsosam arbetsmiljö ska uppfyllas.
- Koden är implementerad och följs i hela organisationen.

GRI-indikatorer

Profil		Sidhänvisning
	Ekonomiska resultat	
EC2	Finansiell påverkan hänförlig till klimatförändringen	38
	Miljömässiga resultatindikatorer	
EN1	Materialanvändning	39
EN3	Direkt energianvändning per primär energikälla	39
EN4	Indirekt energianvändning per primär energikälla	39
EN16	Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	39
EN23	Totalt antal samt volym av väsentligt spill	38
EN28	Böter och andra sanktioner för brott mot miljölagstiftning och bestämmelser	38
	Sociala faktorer	
LA1	Personalstyrka	41
LA2	Antal anställda och personalomsättning	41
	Mänskliga rättigheter	
HR4	Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder	41
HR6	Risk för och åtgärder mot barnarbete	41
HR7	Risk för och åtgärder mot tvångsarbete	41
	Produkter	
PR1	De faser i livscykeln då produkters och tjänsters påverkan på hälsa och säkerhet ska utvärderas i förbättringssyfte, och andelen av väsentliga produkt- och tjänstekategorier som genomgått sådana utvärderingsprocesser.	38, 42
PR3	Typ av information om produkter och tjänster som krävs enligt rutinerna, samt andel i procent av produkter och tjänster som berörs av dessa krav.	42

Miljö

Som en internationell koncern har Lindab ett ansvar för miljön och bedriver ett konsekvent arbete inom miljöområdet. Bolaget strävar efter att minimera resursförbrukning i form av råvaror, energi och transporter.

Lindab arbetar aktivt med att minimera den miljöpåverkan bolagets verksamhet och produkter ger upphov till. Bolagets fokus på produktutveckling och ständiga förbättringar har lett till produkter som inte bara är bra ur kvalitets- och miljösynpunkt utan även hjälper kunderna att förbättra sin miljöprestanda.

Styrning

Det direkta ansvaret för miljöfrågor inom Lindab ligger hos de lokala bolagen. Vid varje bolag finns en person som ansvarar för det lokala miljöarbetet. Koncernen har en central miljöfunktion med ansvar för utveckling, samordning och uppföljning av miljöarbetet. Tillsammans med en representant för varje affärsområde har ett koncernövergripande miljøråd tillsatts.

Produkter

Lindabs produkter tillverkas av återvinningsbart material. Produkterna utformas utifrån ett livscykelperspektiv och bidrar aktivt till att minska byggnaders miljöpåverkan.

Miljöpåverkan

Flera av Lindabs produktionsenheter omfattas av särskilda miljöbestämmelser och tillstånd. Erforderliga rapporter lämnas till tillsynsmyndigheter i respektive land. Inga brott mot varken tillståndsvillkor eller lokal miljölagstiftning har förekommit.

Lindabs verksamhet med tillverkning av produkter i stål medför mycket liten miljöpåverkan. Det kan röra sig om mindre utsläpp av stoft, lösningsmedel från lackering och metaller till spillvatten. De processer som kan medföra utsläpp till vatten utnyttjar slutna system och stoftbemängd luft renas kontinuerligt före utsläpp. Oavsiktligt spill fångas upp i oljeavskiljare och sedimenteringsfällor. Inga oförutsedda utsläpp har skett under året.

Merparten av den plåt som används är lackerad vid stålverken och det är endast ett begränsat antal produkter som lackeras lokalt. Tillsammans med stålverken arbetar vi för att hitta nya ytbehandlingar och färger som är ännu bättre ur miljö- och hälsosynpunkt men som även förbättrar kvalitén och därmed minskar produkternas totala miljöbelastning. Oberoende mätningar har gjorts, vilka visar att Lindabs verksamhet inte ger upphov till föroreningar som kan kräva sanering av mark eller vatten.

Miljökrav ställs också i alla upphandlingar som görs av transporter. Samlastning och logistikplanering minskar också transporterens miljöpåverkan. Huvuddelen av emballagen består av förnyelsebart material och återvinns.

Klimatförändringar

Risker relaterade till klimatförändringar är bl. a. skärpta lagar och ökade kostnader inom energiområdet, väderförändringar och naturkatastrofer som påverkar flödet av råvaror och/eller produktionen. Bolagets insatser inriktas på de områden där inverkan och möjlighet att påverka bedöms vara störst. Koncernens klimatpåverkan sker framförallt direkt genom användandet av fossila bränslen och indirekt genom förbrukning av el och fjärrvärme. Lindab har antagit långsiktiga koncernövergripande miljöambitioner som är i linje med de internationella överenskommelser som har gjorts inom området. Strategin är att steg för steg, med start hos produktionsenheterna, minimera koncernens utsläpp av klimatpåverkande växthusgaser med fokus på koldioxid.

Lindabs utsläpp av koldioxid rapporteras i CDP, Carbon Disclosure Project. Ambitionen är att minska koldioxidutsläppen med 20 procent till 2020 med start 2008. Under det kommande året kommer mycket kraft att läggas på koncernens energiförbrukning som även den omfattas av 20-procents ambitionerna.

Ett exempel på lokala aktiviteter är ventilationsfabriken i Greve där det sedan länge bedrivits ett arbete med syfte att minska fabriken energiförbrukning. Genom flera förbättringar och effektiviseringsåtgärder har energibehovet för uppvärmning minskat med 50 procent. Erfarenheter från detta och andra projekt förs nu vidare i koncernen.

Miljöpolicy

Lindab arbetar fortlöpande med att utvärdera koncernens miljöpåverkan, med ständiga förbättringar som mål. Bolagets miljöpolicy fokuserar på fyra kärnområden: Miljöhänsyn, Produkter, Tillverkning och Kommunikation. Detta innebär att:

- Lindab utvärderar bolagets miljöpåverkan och sätter mål för ständiga förbättringar.
- Produkterna utvecklas utifrån ett livscykelperspektiv med målet att minimera resurs- och energiutnyttjande samt negativa miljöeffekter.
- De större producerande enheterna är certifierade enligt ISO 14001. Ytterligare enheter kommer att certifieras efterhand.
- Miljöarbetet kommuniceras internt såväl som externt med syfte att skapa förståelse och engagemang.

Energi- och klimatambitioner

Lindabs långsiktiga energi- och klimatambitioner är att följa EUs mål för 2020. Detta innebär att med 2008 års värden som utgångspunkt ska:

- energiförbrukningen minska med 20 procent,
- 20 procent av energin komma från förnyelsebara källor,
- koldioxidutsläppen minska med 20 procent.

Miljöledning

En viktig del som skapar struktur i miljöarbetet är miljöledningsstandarden ISO 14001.

Vid utgången av 2008 var merparten av de större producerande enheterna certifierade, vilket innebär att över hälften av bolagets anställda arbetar i en miljöcertifierad fabrik.

Stora materialposter

	Ton
Stål	250 000
Färg (våt och pulver)	705
Lösningsmedel	20
Gummi	675
Antikondensationsmedel	144

Energi

	MWh
Direkt energi	29 360
Indirekt energi	57 842

Växthusgaser (CO₂ ekvivalenter)

	Ton
Direkta koldioxidutsläpp	6 061
Indirekta koldioxidutsläpp	19 716

Energiseminarium, Danmark

Under hösten 2008 höll Lindab Ventilation i Danmark en serie Energiseminarier på platser runt om i landet. Intresset visade sig vara mycket stort och seminarierna besöktes av drygt 300 tekniska konsulter och andra personer inom ventilationsbranschen.

– Vårt syfte var att visa branschen att Lindab ligger i frontlinjen när det gäller utvecklingen av produkter för hela ventilationsområdet, berättar försäljningsdirektör Puk Spencer. – Det är inte bara det rent lufttekniska vi fokuserar på, utan även mycket på produkternas energiaspekter eftersom miljökraven ökar, elpriserna stiger och CO₂ utsläppen måste minskas. Det som är standard idag kommer att vara morgondagens minimikrav.

– Självklart är syftet även att informera om våra nya produkter, men vi är medvetna om att det inte bara är det som har lockat så många deltagare. De flesta som deltar i sådana

här seminarier vill få ut något konkret som kan användas i deras arbete. Därför diskuterar vi den kompletta ventilationslösningen, visar var fel kan uppstå och hur de åtgärdas, fortsätter hon.

– Det var mycket givande, en del repetition men också flera nya kunskaper som manade till eftertanke. Till exempel att se hur stort tryckfall avsaknaden av en liten skruv kan orsaka. Det kan läcka mycket luft från ett mycket litet hål. I fortsättningen ska vi säga till våra montörer att det är viktigt att de tätar ordentligt, säger projektledaren Henrik Batsberg från Ventek Ventilation i Nibe som deltog i ett av de sex seminarierna som hölls på Jylland.

– Detta är samtidigt ett exempel där Lindab Safe Click löser problem. Eftersom Lindab Safe Click-kanalerna sammanfogas med ett enkelt "klick" utan skruvar och popnitar blir det betydligt tätare än andra system, säger Puk Spencer. Detta har TÜV-testerna (se s. 35) också bekräftat.

Medarbetare

Entreprenörskap har alltid varit Lindabs framgångskoncept. Med engagerade medarbetare har företaget kunnat utvecklas och årligen kunnat leverera resultat.

För att säkerställa en framtida utveckling satsar Lindab på bred kompetensutveckling och implementering av bolagets företagskultur. En stark företagskultur är en förutsättning för att behålla och attrahera engagerade och kompetenta medarbetare.

Lindabs kärnvärden, "Förenkla byggandet", "Jordnära" samt "Ordning och reda" utgör grunden för den entreprenörskultur som genomsyrar hela företaget. I takt med att Lindab har vuxit och utvecklats, inte minst internationellt, har det blivit allt viktigare att tydliggöra och föra vidare den grundmurade företagskulturen. Även om det alltid har funnits en stor respekt för kulturella skillnader mellan olika länder där Lindab verkar, så har ambitionen varit att föra ut kärnvärdena bland nya medarbetare.

Lindab Lifestyle

Under de senaste åren har Lindab arbetat med verktyget Lindab Lifestyle, som är ett program för att med enkelhet och tydliga budskap föra ut och implementera företagskulturen och Lindabs syn på ledarskap. I dialogform ska ledare och medarbetare inom Lindab klargöra vad som är gemensamma hörnstenar i det entreprenörskap som gör företaget konkurrenskraftigt på alla marknader. Det måste också finnas öppenhet för att anpassa entreprenörskulturen till lokala förhållanden eftersom kundstrukturen och kundvärden

kan variera. Under 2008 introducerades en reviderad version av Lindab Lifestyle.

Framtidens ledare uppmärksammas

Förutom Lindab Lifestyle genomförs kontinuerliga utbildningar för ledarna inom organisationen. Kompetenta och engagerade ledare är avgörande för att Lindab ska fortsätta att utvecklas och fullfölja strategin. En stor del av utvecklingen inom en organisation sker genom dagliga kontakter mellan olika enheter och den problemlösning som ständigt pågår i processen. Ledare utvecklas genom att få ta sig an nya uppgifter också i nya miljöer. Tack vare företagets snabba utveckling på nya marknader har många ledare tillgodogjort sig erfarenheter som är mycket viktiga för företagets expansion.

Genom verktyget Manager Profile identifieras olika medarbetares ledar- och resultatgenskaper vilket ligger till grund för utbildning och rekrytering av framtida ledare inom koncernen. De organisationsförändringar som gjorts under 2008 har resulterat i en rad interna rekryteringar. På vissa marknader har nya ledare kommit in via extern rekrytering.

Utbildning för ökat kundvärde

Business Acumen, en utbildning i affärsmannaskap, syftar till att på bred front öka medarbetarnas förståelse för kundvärde, prissättning och lönsamhet. Utbildningen sker i form av praktiska övningar, där deltagarna får diskutera olika möjligheter och vilka effekter åtgärderna får. Business Acumen främjar kunskapsöverföring och annat utbyte inom organisationen. Representanter från Lindabs koncernledning deltar vid utbildningarna. Den här formen av utbildning, träning och

Framgångsrikt ledarskap bygger framgångsrika företag

Lindabs ledarskap bygger på en gedigen kunskap och förståelse av de fyra grundelementen:

Människor, Siffror, Affärer och Framtiden.

○ **Människor** med rätt kompetens och rätt inställning är en nödvändig förutsättning för att skapa tillväxt.

○ **Siffror** ger nödvändig vägledning i bolagets strävan mot nya mål. Genom att analysera och för-

stå siffror kan felaktigheter rättas till och medarbetarna spurras att pröva nya vägar.

○ **Affärer** är hur andra ser på Lindab och hur bolaget skiljer sig från konkurrenterna. Det är viktigt att förstå vad som är viktigt för kunden och varför kunden väljer Lindab.

○ **Framtiden** skapas nu. Mod och framförhållning krävs för att lyckas med satsningar.

kunskapsöverföring har bedrivits under ett antal år med olika inriktning. Kundvärde var huvudtemat under 2008 och utbildningen ska nu drivas lokalt för att uppnå en djup och bred förankring inom organisationen.

Ständiga förbättringar har alltid varit av hög prioritet inom Lindab och det är enbart genom att skapa förståelse för kundernas behov som Lindab kan behålla en stark position på de olika marknaderna. Alla medarbetare kan bidra till att vi ständigt förändrar och förbättrar våra erbjudanden till kunderna.

Anpassning till marknaden

Lindab är ett tillväxtföretag som under de senaste 15 åren har etablerat sig på nya marknader och förvärvat bolag. Nya medarbetare har kommit in i organisationen och företaget har blivit än mer internationellt.

Den nedgång på marknaden som kunde märkas under senhösten 2008 var en följd av den globala finanskrisen. Lindab tog i slutet av 2008 ett beslut att anpassa organisationen genom bland annat nedskärningar av personalstyrkan. Åtgärderna görs för att behålla den finansiella styrka som möjliggör en framtida expansion.

Ett friskt företag

Lindab arbetar aktivt för att minimera ohälsa och arbetsskador inom organisationen. Varje bolag har ansvar för att lagar och regelverk följs och att all personal genomgår utbildning för de arbetsuppgifter som ska genomföras. Alla medarbetare ska också informeras om och utbildas i de lagar och krav som gäller. Tillbud och olyckor sker tyvärr trots att det bedrivs ett omfattande arbetsmiljöarbete. Olyckor med eventuella arbetsskador som följd analyseras och förbättringar sker utan dröjsmål. Ett flertal av de produktionsutrustningar

som används inom Lindab finns i olika anläggningar varför en standardisering har kunnat göras av skyddsutrustningen.

Friskvård i olika former är viktigt för att medarbetarna ska ha ett meningsfullt arbets- och fritidsliv. Lindabs bolag stödjer det arbetet på olika sätt, bland annat genom att främja olika fritidsaktiviteter.

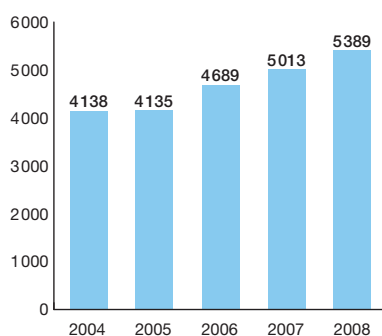
Etiska frågor

Lindabs styrelse har antagit en uppförandekod som gäller för hela koncernen. Koden beskriver principerna för hur alla inom koncernen ska uppföra sig i relationer med anställda, aktieägare, affärskontakter och andra intressenter. Koden är implementerad i hela koncernen och följs upp kontinuerligt. Lindab lägger stor vikt vid att följa mänskliga rättigheter, och att undvika alla situationer av korruption, diskriminering, barnarbete eller tvångsarbete. Inga brott mot koncernens etiska principer har registrerats.

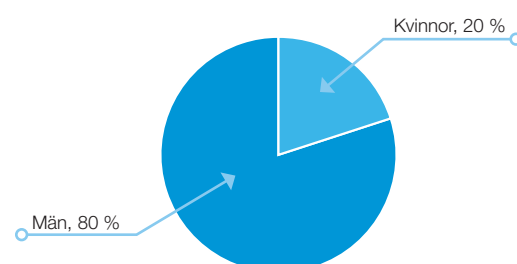
Lindabs roll i samhället

Lindab är, på många orter där bolaget är verksamt, ett ledande företag. När bolaget till exempel stödjer en fotbollsklubb i Budapest, ger bidrag till en förskola i Rumänien eller till Cancerfonden i Sverige så är det ett uttryck för Lindabs engagemang i samhället. Det är självklart för Lindab att ta det samhällsansvar som man kan förvänta sig av ett stort företag. I vissa fall är företagets engagemang förknippat med sponsring där avsikten är att mot en bredare publik förstärka bolagets varumärke. Ett sådant exempel är Lindab Arena, där Lindab får en tydlig exponering i olika media genom en framgångsrik ishockeyklubb. I de flesta fall sker engagemanget genom stöd till ungdomsverksamhet och kultur lokalt. Lindab har ambitionen att bidra till lokal utveckling. Kontakter med skolor och annan utbildningsverksamhet är betydelsefull.

Medelantal anställda

Könsfördelning, %

Produktutveckling

Lindabs forskning och utveckling bedrivs i nära samarbete med såväl högskolor som materialleverantörer.

Genom samarbeten med andra aktörer försäkras vi oss om att vi alltid har tillgång till den senaste kunskapen inom våra områden och att vi därmed kan skapa de lösningar som bäst motsvarar våra kunders förväntningar. Resurser läggs också på att utveckla produkterna för att optimera tillverkningsprocessernas funktion, ekonomi och miljöpåverkan.

Nya produkter inom Ventilation

Under 2007 påbörjade affärsområde Ventilation lanseringen av innovationen kanalsystemet Lindab Safe Click, liksom av SR Cutter och SR Roller. Lanseringen av dessa har fortsatt under 2008.

En annan innovation inom affärsområde Ventilation är tredje generationens kylbaf-fel, Plexus, ensam på marknaden att erbjuda en spridningsbild på 360°, det mest naturliga och optimala spridningsmönstret för ventilation, kyla och värme. Lanseringen startade i slutet av 2007 i Sverige och fortsatte successivt i övriga Europa under 2008. Aerodim, marknadens mest energieffektiva ljuddämpare, lanserades i hela Europa under 2008.

Nya produkter inom Profile

Affärsområde Profile lanserade produktinnovationen Lindab RdBX i början av 2008. Det är en förbättrad mellanväggsregel med "klickfunktion" som fixeras utan verktyg och fästdon. RdBX-regeln har fortsatt att lanseras på övriga marknader under året. Det nya fasadkassettsystemet, Cassette Premium med tillhörande mjukvara för projektering har introducerats på den danska marknaden under 2008.

IT-hjälpmedel

Inom Lindabs båda affärsområden läggs mycket kraft på att utveckla IT-baserade hjälpmedel för entreprenörer och installatörer. Under året har exempelvis ett program för att beräkna en byggnads energiåtgång utvecklats. Cy-nergy är en del av Cyprion, som sedan flera år används för att planera byggprojekt, och räkna ut pris samt skapa en virtuell miljö för att visa för kunderna hur byggnaden kommer att se ut.

Test och dokumentation

Lindab testar och dokumenterar de produkter som utvecklas, för att säkerställa kvalitet och funktionalitet. I danska Farum har Lindab

ett avancerat ljudlaboratorium, där forskning bedrivs för att minska buller från ventilation. I laboratoriet genomför Lindab fullskaleförsök för att säkerställa att ventilationssystem optimeras. Produkterna levereras tillsammans med den dokumentation som krävs för de olika marknaderna t. ex. bruksanvisning, certifikat, miljövarudeklarationer etc.

Patent och varumärken

Lindabs centrala varumärken Lindab, Astron och Spiro är skyddade genom registrering på alla relevanta marknader där verksamhet bedrivs, men även på andra större marknader i skyddsintresse. Därjämte finns ett antal produktmärken som är skyddade på de marknader produkterna säljs.

Lindab har patent inom båda affärsområdena som skyddar vissa befintliga produkter och system. Vid varje ny innovation undersöks möjligheten att skapa ett immaterialrättsligt skydd och om det är möjligt söka registrering. Lindab bevakar sina rättigheter och vid intrång vidtages åtgärder för att intrånget skall upphöra.

Kvalitet

Lindabs kvalitetsarbete sker med kunden i fokus och målet är att alltid överträffa alla behov och förväntningar som denna kan ha. För att uppnå detta arbetar vi med att ständigt utveckla Lindabs organisation, medarbetare och produktionsmetoder samt säljorganisationer.

Av Lindabs produktionsenheter har merparten kvalitetsledningssystem certifierade enligt ISO 9001:2000. Kvalitetsledningssystem tillämpas inom alla delar av verksamheten, och vi arbetar kontinuerligt med att förbättra vårt sätt att arbeta. Under 2008 har Lean production projekt och utbildningar genomförts inom delar av verksamheten.

Lindab har genom lång erfarenhet byggt upp den kunskap som krävs för att kunna erbjuda bästa möjliga produkt för att möta kundens alla behov och önskemål. Genom att ta tillvara på våra kunders synpunkter och önskemål ökar vi vår förståelse och därigenom kan vi arbeta närmare kunden. Ett exempel på detta är vårt nya reklamationsystem vilket vi arbetar med att implementera i hela koncernen.

För att uppnå bästa kvalitet arbetar vi tätt med våra leverantörer. Tillsammans bedriver vi materialforskning och utvecklingsprojekt. Exempel på ämnen som berörs är ytbehandling, rostproblematik, hållfasthet och hälso- samt miljöaspekter.

